

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Oszályozás

Tárgy

027.4

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *A budapesti városi könyvtár értesítője 1922-ről*

Világ

1924. 1. 13.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

IRODALOM

A budapesti városi könyvtár értesítője 1922-ről. (1923. 64 o.)

Közp nyo

Az azelőtt Szabó Ervin-könyvtárnak nevezett Fővárosi Könyvtár a napokban küldötte szét az 1922-ről szóló jelentését. Örvedetes híre ennek a munkálatnak, hogy a francia közoktatásügyi minisztérium jóvoltából közel 1000 kötetnyi francia művel gyarapodott az állomány. Azt is jól esik olvasnunk, hogy „a régi igazgatóságtól átvett németországi adósságokat az utolsó márkáig sikerült ebben az évben letörleszteni”, — bizonyára a márkának már 1922-ben is jelentkezett erős romlása kapcsán, mert máskülönbön alig hihető, hogy a személyi és minden más kiadásokkal együtt csak 2,584,514 koronára rugó büdzséből ilyesmire is tellett volna. (A könyvtár derék igazgatójával szemben azonban szabadjon egy jó tanácsal szolgálunk, amely régi könyvtárosi praxisból ered: a könyvtáros sohase azzal dicsekedjék, ami adósságot kifizetett, hanem arról panaszkodik, hogy mennyi új adósságot kellett csinálnia. Ez jobb fokmérője az igazi könyvtárosi szellemnek!)

Kevésbé örvedetes hírei a jelentésnek: hogy például a gázgyári fiókban, amelyet kizárólag ottani tisztviselők és munkások használnak, 946 szépirodalmi könyv mellett csupán 427 tudományos munkát olvastak, amelyből technikára 197 könyv esik, szociológiára pedig egy sem; vagyis azok a kérdések, amelyek legkövetlenebbül érdekelnék ezt az olvasóréteget, nem találtak keresőre. A többi fiókokból hiányzik ez a nagyon tanulságos kimutatás. Egy másik szomorú jelentés, hogy a könyvtár használatára díjakat rótt ki a Tamás (a régi rossz liberális időkben az emiherék ingyen olvashattak!), sőt azokat „a koronaérték lemorzsolódása miatt” „kénytelen volt megfelelően fel is emelni”. Mintha a kultúrát is szabadna a valutaállás szerint kimérni! Ugyancsak kedvőzöden újítás, hogy a könyvtár évente egyhavi takarítási szünetet tart. Amelőtt ezt a műveletet az üzem megszakítása nélkül intézték el.

A legszomorúbb része azonban a jelentésnek az, amely a forgalomról ad kimutatást. Ebből ugyanis kiderül, hogy

1919-ben még 338 ezer kötetet használtak az olvasók,

1920-ban már csak 334 ezret,

1921-ben már csak 285 ezret és

1922-ben pedig 237 ezret!

Napi átlagforgalomban ugyancsak az évek így festenek: 928, 914, 775 és 649 darab könyv; s még rosszabb, ha csak a tudományos és ismeretterjesztő anyagra (tehát a központi könyvtár anyagára) vonatkoztatjuk ezeket az éveket: 403, 398, 284, 239 drb. tudományos könyvet kerestek naponta az 1919—1922-ig terjedő években.

Az 1919 augusztus 6-ikával installált uralomnak a legszomorúbb kritikája ez a statisztika, amelynek keserőségeért csak kevésbé viaszthat a tanácsnak az a rendelkezése, amellyel Kornai István számtanácsost, a reakciós mozgalomnak régi vezérét áthelyezte a könyvtárhoz. Inkább maradt volna Kornai úr a számok tanácsánál, de ne esett volna annyira vissza a könyvtári statisztika!

Az évi jelentéshez a könyvtár vezetősége „a magas nyomdaköltségek miatt” az új szerzeményeknek csupán egy válogatott jegyzékét adja, amely tehát így egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a könyvbeszerzések kvalitásairól véleményt mondhassunk. A havonta kifüggesztett jegyzékek egészen más képet nyújtottak a könyvbeszerzésekről, és pedig olyan képet, amely arra mutatott, hogy a Wolff-rezsim ráterpeszkedett erre a neutrális területre is. Amiről persze a választásoknak és fegyelmeknek kiltett könyvtári tisztviselők nem tehetnek. Róluk — nem a jelentés, hanem közvetlen tapasztalat alapján — elmondhatjuk, hogy lelkiismeretesen és lehetőleg pártatlanul iparkodtak a könyvtár látogatóinak érdekeit szolgálni. (s. g.)